

**การตรวจสอบและแสดงความเห็น
ต่องบการเงินของ บมจ. ปตท.
กรณีการแบ่งแยกและส่งมอบ
ห้อกําชไม่ครบถ้วน**

อำนาจหน้าที่ของ สตง.

18 ธ.ค. 50 **ครม.** มีมติเห็นชอบหลักการการแบ่งแยก
ทรัพย์สิน อำนาจ และสิทธิของการปั๊ตรเลี้ยมแห่ง¹
ประเทศไทย ที่จะให้เป็นของกระทรวงการคลังตาม
คำพิพากษา

- ให้กระทรวงพัฒนาและกระทรวงการคลังรับไป
ดำเนินการแบ่งแยกทรัพย์สินและสิทธิตามหลักการ
ดังกล่าว **โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน**
เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองความถูกต้อง
- หากมีข้อโต้แย้งทางด้านกฎหมายเกี่ยวกับการตีความ
ตามคำพิพากษาของศาลฯ ใน การดำเนินการแบ่งแยก
ทรัพย์สิน ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เป็นผู้พิจารณาเพื่อให้มีข้อยุติต่อไป

การตรวจสอบรับรองความถูกต้องมูลค่าทรัพย์สิน
ที่ บมจ. ปตท. แบ่งแยกให้กระทรวงการคลังตาม
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด เป็นการดำเนินการตาม
มาตรา ๓๙' (๕) แห่งพรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒
ที่กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่อื่น
ตามที่กฎหมายกำหนด

งบการเงินของ บมจ. ปตท.

การตรวจสอบงบการเงินของ บมจ. ปตท.
เป็นการดำเนินการตาม

มาตรา ๓๙' (๖) (ก) แห่งพรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่
ในการนี้นำไปรับตรวจเป็นหน่วยรับตรวจที่เป็น
รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
หรือตามกฎหมายอื่น ให้แสดงความเห็นตาม
มาตราฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตราฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป
ในประเทศไทย

คือ มาตราฐานการสอบบัญชี ที่กำหนด
โดยสภาฯ ที่รับรองทั่วไป

หน้าที่ “**รับรองงบการเงิน**” ถือเป็นความรับผิดชอบ
ของผู้บัญชาติหน่วยรับตรวจ
หน้าที่ “**การตรวจสอบและแสดงความเห็น**
ต่องบการเงิน” ถือเป็นความรับผิดชอบของ
ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้สอบบัญชี

หลักการวินิจฉัย

การตรวจสอบรับรองความถูกต้องมูลค่าทรัพย์สิน
ที่ บมจ. ปตท. แบ่งแยกให้กระหวงการคลังตาม
คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

ข้อกำหนดที่สำคัญในการตรวจสอบความถูกต้อง

- ความถูกต้องในการแบ่งแยกและส่งมอบทรัพย์สิน
ให้กระหวงการคลัง
  - เปรียบเทียบมูลค่าของทรัพย์สินกับมูลค่าของ
ยอดคงเหลือทางบัญชี
  - การแบ่งแยกและส่งมอบทรัพย์สินให้กระหวง
การคลังตาม **หลักการการแบ่งแยกทรัพย์สิน
ตามที่ครม. มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 18 ธ.ค. 50**
  - ความครบถ้วนการแบ่งแยกและส่งมอบทรัพย์สิน
ให้กระหวงการคลัง ในส่วนที่ไม่ปรากฏชื่อโครงการ
ในคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด **แต่น่าเชื่อว่าเป็น
สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา 1304 (3)
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์**

การตรวจสอบงบการเงินของ บมจ. ปตท.

ข้อกำหนดที่สำคัญในการแสดงความเห็นต่อ งบการเงิน ตามมาตรฐานการสอบบัญชี

- ผู้สอบบัญชีต้องแสดงความเห็นว่า งบการเงิน
ได้จัดทำขึ้น **ในสาระสำคัญ** ตามแบบที่การรายงาน
ทางการเงินที่เกี่ยวข้องหรือไม่
- ผู้สอบบัญชีจะ **ใช้แนวคิดเกี่ยวกับความมีสาระสำคัญ**
ทั้งในการวางแผนและการปฏิบัติงานตรวจสอบ และ
ในการประเมินผลกระทบของการแสดงข้อมูลที่
ขัดต่อข้อเท็จจริงที่พบในระหว่างการตรวจสอบและ
ผลกระทบของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง
ที่ไม่ได้รับการแก้ไขที่มีต่องบการเงิน
- หลักการของความมีสาระสำคัญในการจัดทำและ
นำเสนองบการเงิน
  - มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของ
ผู้ใช้งบการเงิน
  - สภาวะแวดล้อม และผลกระทบของขนาด หรือ
ลักษณะของการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง
  - ความต้องการข้อมูลเพื่อฐานทางการเงินของผู้ใช้
งบการเงินโดยรวม

**ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าทรัพย์สินที่ สตง. เห็นว่า บมจ. ปตท. ส่งมอบไม่ครบถ้วน
กับมูลค่าของสินทรัพย์รวมในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ – ๒๕๕๘**

งบการเงินประจำปี	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557	2558
มูลค่าสินทรัพย์รวม								
- งบการเงินรวม	1,103,589.72	1,102,544.17	1,226,339.79	1,400,746.93	1,633,862.64	2,245,102.88	2,250,351.38	2,173,996.19
- งบการเงินเฉพาะกิจการ	589,542.76	684,668.43	772,258.66	815,688.10	980,913.19	1,031,852.33	926,085.22	868,928.79
มูลค่าทรัพย์สินที่ สตง. เห็นว่าส่งมอบไม่ครบถ้วน	32,613.45							
% ของสินทรัพย์รวมตามงบการเงินรวม	2.96%	2.96%	2.66%	2.33%	2.00%	1.45%	1.45%	1.50%
% ของสินทรัพย์รวมตามงบการเงินเฉพาะกิจการ	5.53%	4.76%	4.22%	4.00%	3.32%	3.16%	3.52%	3.75%

**มูลค่าทรัพย์สินที่ สตง. เห็นว่า บมจ. ปตท. ส่งมอบไม่ครบถ้วน
ถือว่าเป็นสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าของสินทรัพย์รวม และ
มิได้อยู่ในระดับที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน**

**หลักเกณฑ์การบันทึกรายการย้อมมีความแตกต่างจากหลักทางกฎหมาย อันเนื่องมาจากการคิด
ที่เป็นพื้นฐานในการจัดทำและนำเสนอการเงินแก่ผู้ใช้งบการเงินที่เป็นบุคคลภายนอกที่ว่า**
“เนื้อหาสำคัญควรรูปแบบ” - ข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมของการและเหตุการณ์ทางบัญชี
ต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่รูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว
เนื้อหาของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่ทำขึ้น

กรณี บมจ. ปตท. ต้องแบ่งแยก
และโอนห่อส่งก้าชส่วนที่สตง.
เห็นว่าส่งมอบไม่ครบถ้วน
ให้กระทรวงการคลัง และ
มีการทำสัญญาระยะยาว
(30 ปี ต่อระยะเวลาได้อีก 30 ปี)
เพื่อให้ บมจ. ปตท. ใช้ทรัพย์สิน
ดังกล่าว โดยใช้หลักเกณฑ์และ
เงื่อนไขในการส่งมอบเช่นเดียวกับ
การส่งมอบห่อส่งก้าช
ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เว้นแต่
ในเรื่องจำนวนเงินค่าตอบแทน
ห่อส่งก้าชส่วนที่ สตง. เห็นว่า
ส่งมอบไม่ครบถ้วน

ข้อพิจารณา

- สินทรัพย์ที่เช่า คือ ห่อส่งก้าช มีลักษณะเฉพาะจนกระทั่งมีผู้เช่า เพียงผู้เดียวที่สามารถใช้สินทรัพย์นั้น โดยไม่จำเป็นต้องนำสินทรัพย์ดังกล่าวมาทำการตัดแปลงที่สำคัญ
- ระยะเวลาของสัญญาเช่า ๓๐ ปี ได้ครอบคลุมอายุการให้ประโยชน์ เชิงเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของสินทรัพย์ แม้ว่าจะไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ เกิดขึ้น
- ข้อกำหนดตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ห่อส่งก้าชส่วนที่ สตง. เห็นว่าส่งมอบไม่ครบถ้วน ย่อมถือเป็นสินทรัพย์ในงบการเงิน ของ บมจ. ปตท. แม้ว่ากรรมสิทธิ์ในห่อส่งก้าชตามรูปแบบทางกฎหมายเป็นของกระทรวงการคลัง
- ในส่วนของการจ่ายชำระค่าตอบแทนย้อนหลังตามหลักเกณฑ์ที่ กระทรวงการคลังกำหนด ภาระผูกพันดังกล่าวอาจเป็นหนี้สินตาม คำนิยาม แต่ไม่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการซึ่งกิจการต้องรับรู้ใน งบการเงิน

การตรวจสอบงบการเงินและแสดงความเห็นว่า
งบการเงินของ บมจ. ปตท.ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ
ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
ย่อมเป็นไปตามอ่านใจหน้าที่
โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีทุกประการ
มิได้เป็นการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือ¹
ผิดจรรยาบรรณแต่อย่างใด